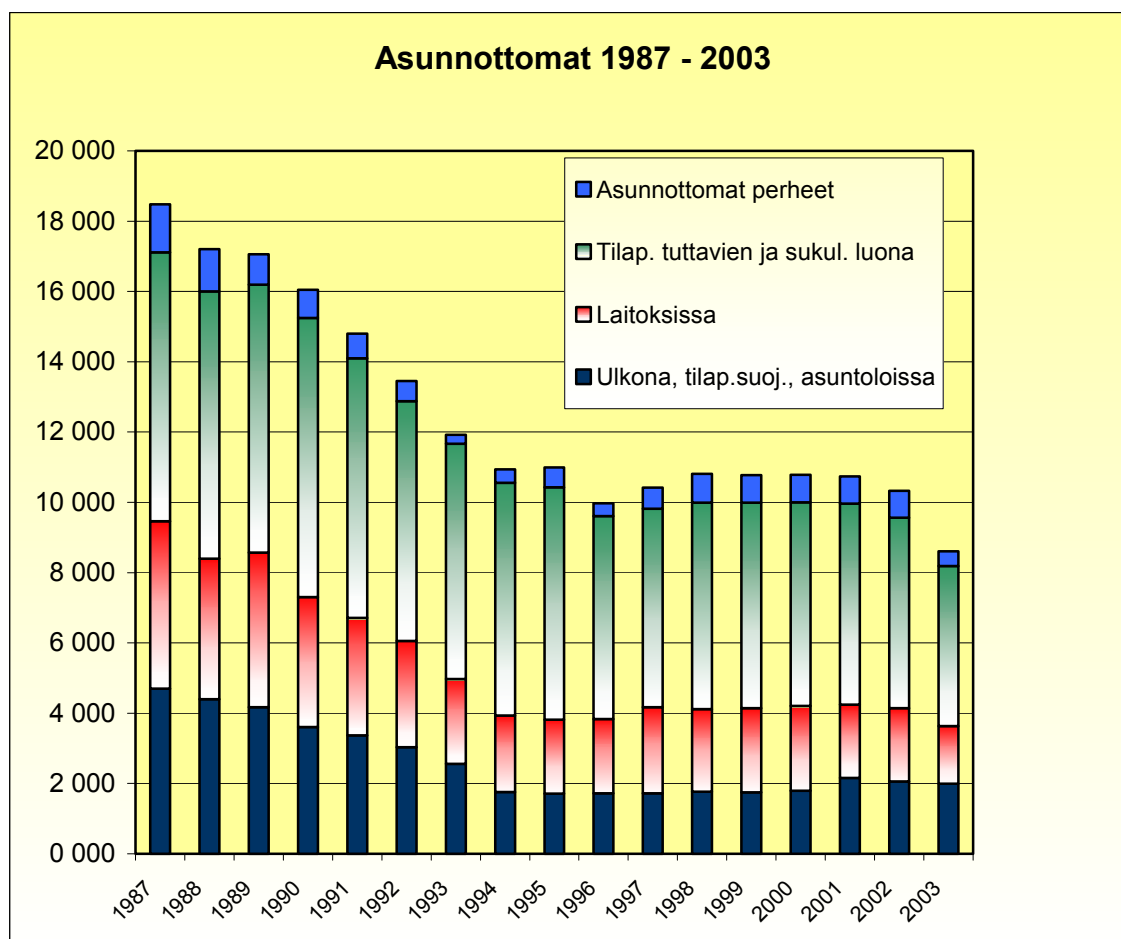

Virpi Tiitinen
 Marja-Leena Ikonen
 19.4.2004

6/2004

Asunnottomat 2003

Sisällys:

- **Asunnottomuus on vähentynyt**
- **Asunnottomuuden poistaminen hallitusohjelmassa**
- **Pienasuntopula jatkuu - asunnonhakijoista yli puolet on yhden henkilön talouksia**
- **Asunnottomat keskittyvät kasvukeskuksiin, Helsingissä on kaikista asunnottomista yli 40 prosenttia**
- **Asunnottomuuslukujen vertailu hankalaa**
- **Tukipalveluja tarvitaan**
- **Vaikeimmat asunnottomuuskunnat 2003**

LIITTEET

Asunnottomat 2003

Asunnottomuus on vähentynyt

Asunnottomuuden kehitystä on kuntakyselyin seurattu 1980-luvun puolivälistä lähtien, jolloin asunnottomien määrä lähenteli kahtakymmentätuhatta. 1990-luvun puolivälissä asunnottomuus laski ensimmäistä kertaa alle kymmenentuhannen. Sen jälkeen väheneminen näytti pysähtyvän ja luvut kääntyivät jonkin verran nousuun. Parina viime vuonna asunnottomien määrä on laskenut, viime vuonna lasku oli huomattavaa. *Yksinäisiä asunnottomia oli vuoden 2003 marraskuussa noin 8 200, asunnottomia perheitä noin 400.* Yksinäisten asunnottomien määrä on laskenut noin 1 300:lla ja perheiden määrä noin 350:llä. Yksinäisten asunnottomien määrän putoaminen selittyy osin Helsingin tilastointitavan korjauksesta vapautuvien vankien osalta, mutta myös todellista vähenemistä on tapahtunut.

Taulukko 1. Asunnottomat ryhmittäin marraskuussa 1996 - 2003 ¹

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
1. ulkona, ensisuojoissa *	508	421	454	410	451	563	480	504
2. asuntoloissa, maj.liikk. *	1216	1296	1319	1340	1339	1598	1580	1482
3. erilaisissa laitoksissa *	1670	1946	1873	1931	1998	1396	1385	1307
4. vapautuvat vangit, joilla ei ole asuntoa	441	506	474	456	417	686	695	337
5. tilapäisesti tuttavien ja sukulaisten luona	5777	5645	5874	5851	5794	5723	5420	4556
Yksinäiset asunnottomat yhteensä	9612	9814	9994	9988	9999	9966	9561	8186
yksinäisistä asunnottomista naisia	1799	2516	1964	1822	1752	1723	1628	1574
nuoria, alle 25 v. maahanmuuttajia	1516	2158	1964	1835	1753	1675	1644	1558
..	..	..	..	..	..	330	330	243
Asunnottomat perheet näistä maahanmuuttajia	361	600	818	777	783	782	774	415
..	..	..	..	..	..	132	210	79

* ks. tämän sivun alaviite

Lähde: Valtion asuntorahasto, kuntien asuntomarkkinaselvitykset 1996 – 2003

¹ Tässä esitetyt asunnottomien lukumäärätiedot ovat näennäisestä tarkkuudestaan huolimatta suuntaa antavia, sillä eri kuntien arviointiperusteet vaihtelevat ja myös saman kunnan eri vuosina esittämät tiedot voivat vaihdella tarkkuustasoltaan. Vuonna 2001 on asunnottomuuden määrittelyyn lisäksi tehty joitakin muutoksia, minkä vuoksi *-merkillä merkittyjen kolmen ensimmäisen asunnottomuusryhmän lukumäärätiedot eivät ole täysin vertailukelpoisia aikaisempien vuosien vastaaviin ryhmiin. Asunnottomien kokonaismääriä voidaan pitää eri vuosina suuntaa antavasti vertailukelpoisina määrittelymuutoksista huolimatta.

Valtaosa asunnottomista on edelleen miehiä. Naisten osuus asunnottomista on kuntien selvitysten mukaan noin viidennes, vajaat 1 600, ja saman verran on asuntoa vailla olevia nuoria. Maahanmuuttajista on asunnottomana yli 200 yhden hengen taloutta ja noin 80 perhettä. Tiedot asunnottomien lukumääristä perustuvat kuntien erilaisiin rekisteri- ja asiakkuustietoihin sekä arvioihin. ([Taulukko 1 ja kansilehden kuvio sekä liitetaulukot.](#))

Asunnottomuuden poistaminen hallitusohjelmassa

Nykyisen hallituksen ohjelmassa on yhdeksi asuntopolitiikan tavoitteeksi asetettu asunnottomuuden poistaminen. Hallitusohjelmassa todetaan lisäksi, että asunnottomuutta vähennetään toimeenpanemalla valtion sekä Helsingin, Espoon ja Vantaan välinen asunnottomuuden vähentämisen toimenpideohjelma vuosille 2002 – 2005.

Lipposen II hallituksen aikana valmistui valtakunnallinen asunnottomuuden toimenpideohjelma vuosille 2001-2003. Toimenpideohjelman toteuttamista on jatkettu vuoteen 2005 asti.

Asunnottomuuden vähentämishjelmissä keskeisiä keinoja ovat Valtion asuntorahaston lainoitus- ja avustustoiminta. Muun muassa rahaston varoista maksettavia **omapääoma-avustuksia** asunnottomien asuttamiseksi on lisätty. Avustusvaltuus nostettiin 3,36 miljoonasta eurosta 8,4 miljoonaan euroon vuonna 2002, samansuuruinen määräraha oli käytettävissä vuonna 2003. Helsingin seudulla avustus on 10 000 euroa asuntoa kohti ja muualla maassa 8 500 euroa. Avustuksia on markkinoitu aktiivisesti, mutta siitä huolimatta kaikkea määrärahaa ei ole käytetty hakemusten vähäisyyden vuoksi. Vuonna 2003 asunnottomien omapääoma-avustuksia myönnettiin vajaan 5 miljoonan euron edestä noin 500 asuntoon; valtuutta jäi käyttämättä yli 3 miljoonaa. ([Liite 3](#)) Avustuksia voi hakea myös vuonna 2004 niin sanotun jatkuvan haun periaatteella vuoden loppuun asti. Avustuksia voi saada sekä arava- että korkotukilainoitettuihin kohteisiin joko uudisrakentamiseen tai vanhasta kannasta hankittaviin asuntoihin. Ensi vuonna avustusjärjestelmä muuttuu.

Ympäristöministeriön työryhmä seuraa asunnottomuusohjelmien toteutumista. Ryhmässä on edustettuna valtionhallinto, kunnat ja järjestöt. Tietoja ohjelmista ja niiden toteutumisesta löytyy ympäristöministeriön verkkosivuilta www.ymparisto.fi/asuminen/.

Pienasuntopula jatkuu - asunnonhakijoista yli puolet on yhden henkilön talouksia

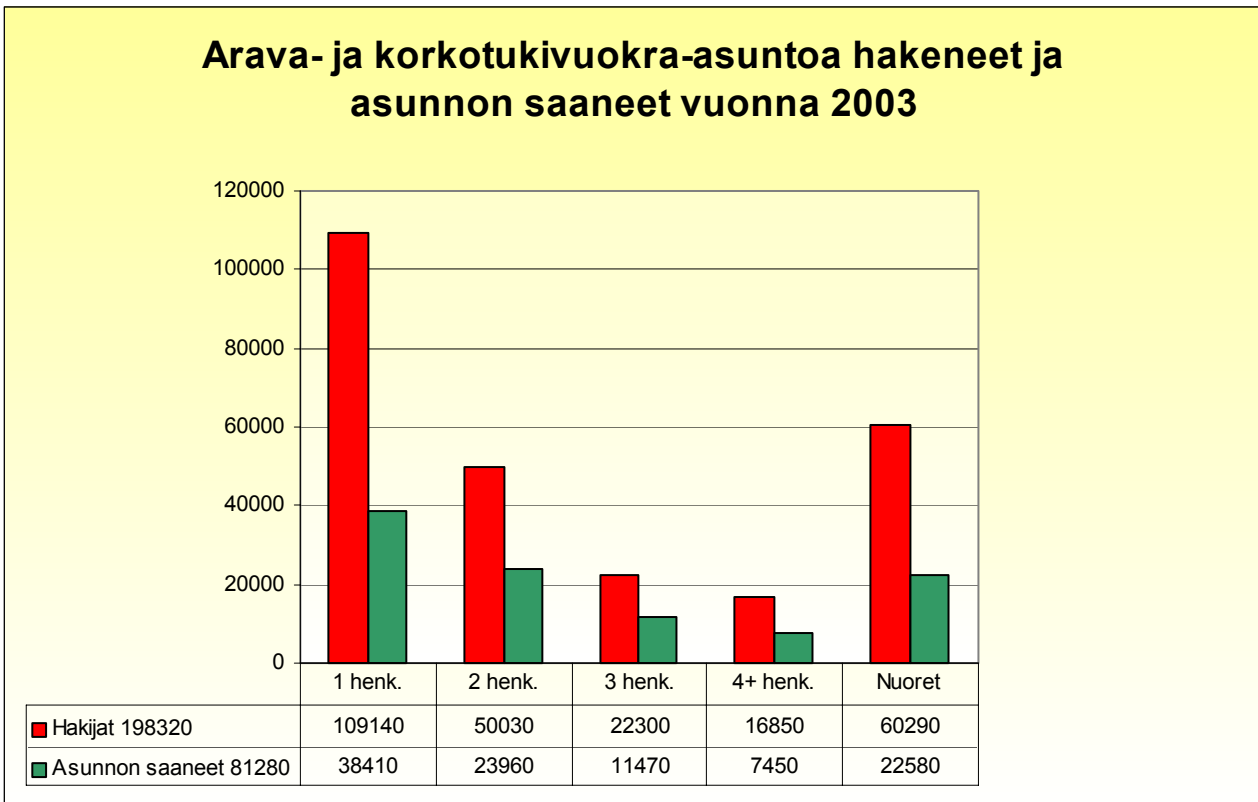
Tämän selvityksen tiedot perustuvat **kuntien asuntomarkkinaselvityksiin**. Vuosittain tehtävän asuntomarkkinakyselyn pääpaino on kuntien vuokra-asuntotilanteen

selvittämisessä asuntorahaston päätöksenteon tueksi. Vuokra-asuntotilanne on viime aikoina helpottunut, mutta kohtuuhintaisista pienasunnoista on edelleen pulaa.

Kuntien selvitysten mukaan tarjotuista arava- ja korkotukivuokra-asunnoista noin kolmannes on pienasuntoja, yksiöitä ja pieniä kaksioita, kun taas hakijoista yli puolet on yhden henkilön talouksia. (Kuvio1) Tässä joukossa on myös osa asunnottomista. Kaikki asuntoa vailla olevat eivät hae ns. normaalia vuokra-asuntoa, koska eivät pysty asumaan tai eivät halua asua tavallisessa vuokra-asunnossa. He tarvitsisivat tukea ja erityisratkaisuja asumiseensa. Monilla asunnottomiksi joutuneilla on myös vuokratästejä, jolloin asunnon saanti ei onnistu ennen kuin vuokrat on maksettu.

Vuoden 2003 aikana arava- ja korkotukivuokra-asuntoa hakeneista yhden henkilön talouksista asunnon sai noin 35 % hakijoista, kahden henkilön talouksista noin 48 %, kolmen henkilön talouksista noin 51 % ja neljän tai useamman henkilön kotitalouksista noin 44 %. Tilanne jatkuu kireimpänä yhden henkilön talouksilla, mutta kaiken kokoisilla kotitalouksilla vuokra-asunnon saanti on helpottunut edellisvuodesta. Nuorista, alle 25-vuotiasta, asunnon sai noin 37 % hakijoista, yli neljä prosenttiyksikköä enemmän kuin edellisvuonna. (Kuvio 1)

Kuvio 1

Lähde: Valtion asuntorahasto, kuntien asuntomarkkinaselvitykset 2003

Asunnottomat keskittyvät kasvukeskuksiin, Helsingissä on kaikista asunnottomista yli 40 prosenttia

Kasvukeskusalueina voidaan pitää Helsingin seutua ²⁾ sekä Turun, Tampereen, Jyväskylän, Kuopion ja Oulun seutuja. Näillä alueilla on suuntautunut eniten muuttoliikettä ja väestönkasvu on ollut suurinta. Viime aikoina muuttoliike on tosin vähentynyt, mutta väestönkasvu on useimmilla kasvuseuduilla pysynyt suunnilleen ennallaan. Edellä mainituilla kuudella kasvukeskuseuduilla asui vuodenvaihteessa 2,4 miljoonaa ihmistä, yli 46 prosenttia koko maan väestöstä. Vuoden 2003 aikana väestö kasvoi kasvukeskuseuduilla yhteensä noin 20 700 henkilöä eli 0,9 prosenttia; muualla maassa väestö väheni 0,3 prosenttia. Mainituista seuduista väestönkasvu oli suhteellisesti suurinta pääkaupunkiseudun lähialueella ja Oulun seudulla (1,4 %) sekä Tampereen ja Jyväskylän seudulla (1,2 %). Turun ja Kuopion seuduilla väestö kasvoi 0,6 % ja pääkaupunkiseudulla 0,5 %. Pääkaupunkiseudun pieni kasvu johtuu Helsingin nollakasvusta – Vantaalla väestönkasvu oli 1,3 % ja Espoossa 1,2 %.

Koko maassa oli vuoden 2003 marraskuussa *arava- ja korkotukivuokra-asuntojonoissa* noin 95 600 hakijaa, joista 72 prosenttia, 69 200, oli mainituilla kasvukeskusalueilla. Ilman asunnonvaihtajia (aravakannan sisällä) koko maan asuntojono oli noin 76 700 ja kasvukeskusten jono noin 56 300. Jonoluvut ovat laskeneet edellisvuodesta, suurinta lasku on ollut pääkaupunkiseudulla. Vuokra-asuntojen hakijamäärien vähenemiseen vaikuttaa paitsi muuttoliikkeen hiljeneminen myös omistusasumisen suosion kasvu alhaisen korkotason vuoksi.

Vuokra-asuntojen saatavuuden helpottuminen on heijastunut myös asunnottomuustilanteeseen. Useimmissa kasvukeskuksissa asunnottomuus on kuntien ilmoitusten mukaan vähentynyt. Vuoden 2003 marraskuussa *yksinäisistä asunnottomista oli kasvukeskuksissa 79 prosenttia*, vajaat 6 500, mikä on lähes 1 300 vähemmän kuin edellisvuonna - ja jos Helsingin tilastointitavan korjaus otetaan huomioon, oli asunnottomia noin 1 000 vähemmän kuin edellisvuoden vastaavana ajankohtana. Pääkaupunkiseudulla on yksinäisistä asunnottomista yli puolet, yli 4 400, joista valtaosa, 3 500, on Helsingissä.

Asunnottomat perheistä yli puolet on Helsingissä. Vuoden 2003 marraskuussa oli asunnottomana tai tilapäismajoituksessa kaikkiaan 415 perhettä tai pariskuntaa, näistä 230 oli Helsingissä. Näistä perheistä osa on maahanmuuttajia, usein muualta Suomesta pääkaupunkiin muuttaneita pakolaistaustaisia perheitä sekä muita

---

²⁾ **Helsingin seutu** käsittää pääkaupunkiseudun (Helsinki, Espoo, Vantaa, Kauniainen) ja sen lähialueen (Hyvinkää, Järvenpää, Kerava, Kirkkonummi, Mäntsälä, Lohja, Nurmijärvi, Porvoo, Riihimäki, Sipoo, Tuusula, Vihti)

pienituloisia ulkomaalaisia. Vailla asuntoa oli vuoden 2003 marraskuussa noin 80 maahanmuuttajaperhettä, suurin osa Helsingissä. Asunnottomien tai tilapäismajoituksessa olevien perheiden määrä on vähentynyt lähes puoleen edellisvuodesta. Perheiden asunnottomuus on yleensä lyhytaikaista eivätkä lapsiperheet Suomessa kovin helposti jää asunnottomiksi.

Asunnottomuuslukujen vertailu hankalaa

Tässä selvityksessä on tarkasteltu erityisesti edellä mainittujen kasvualueiden keskuskuntien asunnottomuustilannetta ja määrällistä muutosta edellisvuoteen verrattuna. Lisäksi on tarkasteltu kaikkia niitä kaupunkeja, joissa selvitysten mukaan on vähintään sata asunnotonta.³⁾ Tällaisia kuntia oli vuoden 2003 lopussa kaikkiaan 11, kun määrä vuotta aiemmin oli 12. Nyt Vaasa ei ole enää kaikkein vaikeimpien asunnottomuuskuntien joukossa. Vaasassa asunnottomuus on laskenut 110:stä vajaaseen 70:een. Mm. vapautuvien vankien asuttamisessa on auttanut yhteistyö kaupungin vuokra-asuntoyhtiön, kriminaalihuollon ja sosiaalitoimen kanssa. Mielenterveyskuntoutujia on sijoitettu yksilökohtaisen suunnitelman mukaan.

Pahimmat asunnottomuuskunnat vuoden 2003 marraskuussa olivat *Helsinki* (3 515 yksinäistä asunnotonta), *Tampere* (504), *Vantaa* (479), *Espoo* (446), *Turku* (425), *Lahti* (305), *Kuopio* (180), *Joensuu* (179), *Jyväskylä* (120), *Lappeenranta* (105) ja *Oulu* (103).

Edellä mainituissa 11 kunnassa on yhteensä noin 6 400 asunnotonta, mikä on 78 prosenttia koko maan asunnottomista. (Liite1) Suurimmassa osassa kuntia asunnottomien määrä on edellisvuodesta vähentynyt, poikkeuksina Vantaa, Kuopio ja Joensuu, joissa asunnottomuustilanne näyttää huonontuneen. Vertailtavuutta edellisvuoteen tai -vuosiin vaikeuttaa muun muassa se, että aika ajoin kunnissa selvitetään asunnottomuutta tavallista perusteellisemmin. Tällöin lukumäärätiedot voivat muuttua huomattavastikin. Näin kävi viime vuonna Helsingin kohdalla eli määrä pieneni huomattavasti, kun tilastointia ja arviointia tarkennettiin. Muutos voi olla myös toiseen suuntaan esimerkiksi siitä syystä että piiloasunnottomuutta, mikä ei näy rekistereissä tai asiakastilastoissa, arvioidaan uusin perustein.

Tukipalveluja tarvitaan

Koko maassa kunnat asuttivat vuoden 2003 aikana noin 3 700 yksinäistä asunnotonta ja lähes 700 perhettä. Uusia asunnottomia tulee koko ajan tilalle eivätkä jo asutettujen asumisratkaisut aina onnistu. Yksinäisten asuttamisessa on usein ongelmia, kun taas

³⁾ Kaikkien kuntien asunnottomuusluvut löytyvät asuntorahaston Selvityksiä -sarjassa ilmestyneestä raportista 5/2004 **Arava-asuntomarkkinat vuonna 2003**. Selvitys löytyy pdf-muodossa ARAn kotisivuilta www.ara.fi/Asuntomarkkinat -kohdasta.

perheille, etenkin lapsiperheille, asunto järjestyy melko hyvin. Yksinäisten heikkoon tilanteeseen vaikuttaa kuntien selvitysten mukaan paitsi edullisten pienasuntojen puute myös se että osa asunnottomista on vaikeasti asutettavia moniongelmaisia. Esimerkiksi ns. kaksoisdiagnoosipotilaille, joilla on sekä päihde- että mielenterveysongelmia, sopivia asumisratkaisuja on hyvin vaikea löytää.

Tukipalveluja ja erityisasumisratkaisuja tarvittaisiin yhä enemmän. Monessa kunnassa onkin tehty tai suunnitellaan tehtäväksi poikkihallinnollinen selvitys, missä etsitään paikallisiin olosuhteisiin sopivia keinoja asunnottomuuden vähentämiseksi. Pienin askelin, resurssien puitteissa ohjelmia sitten toteutetaan. *Esimerkiksi Lappeenrannassa* on säilynyt vanhaa puutalokantaa, ”mummonmökkejä”, joita kaupunki hankkii asunnottomien tukiasunnoiksi. Talojen korjaaminen on samalla kuntouttavaa työllistämistä tuleville asukkaille.

Asunnottomuuden ennaltaehkäisemisessä monella kunnalla on hyviä kokemuksia asumisneuvojien tai asukaskuraattoreiden palkkaamisesta. Puuttuminen ajoissa ongelmiin - kuten vuokratilanteisiin - on vähentänyt häätöjä ja häätöuhkia.

Vaikeimmat asunnottomuuskunnat 2003

Vaikeimpien asunnottomuuskuntien vapaamuotoisia vastauksia kysymyksiin:

Mitkä ovat olleet pääasialliset toimenpiteet asunnottomien asuttamisessa vuonna 2003? Minkälaisissa tapauksissa asuttaminen on onnistunut parhaiten? Miksi? Esimerkkejä hyvistä ja toimivista käytännöistä.

Minkälaisia ongelmia asunnottomuuden vähentämisessä on ollut?

Miltä asunnottomuuden kehityssuunta näyttää? Millaisia uudenlaisia toimenpiteitä/palveluja tarvitaan asunnottomuuden ehkäisemiseksi ja vähentämiseksi?.

Helsingin seutu

Helsinki

Yksinäiset asunnottomat 3 515 (muutos edellisvuodesta -1 085) ⁴⁾

- näistä ulkona, ensisuojuissa yms. 100

- asuntoloissa yms. 930

- laitoksissa 385

- tilap. tuttavien ja sukulaisten luona 2 100

yksinäisistä asunnottomista naisia 750, nuoria 550, maahanmuuttajia 150

Asunnottomat perheet 230 (-370)

⁴⁾ Helsingin yksinäisten asunnottomien määrä on vähentynyt osin (noin kolmesataa) tietojenkeruun tarkennuksen vuoksi. Aiemmin on ilman asuntoa olevien vapautuvien vankien määrä ilmoitettu koko vuoden osalta, nyt tieto on marraskuun poikkileikkaustilanteesta. Aiemmat ilmoitukset näin ollen liioittelivat määrää, sillä asunnottomuusluku koskee nimenomaan poikkileikkaustilannetta kunkin vuoden marraskuun puolivälissä.

- näistä maahanmuuttajia 60

Vuoden 2003 aikana asunnottomien käyttöön saatu noin 200 pienasuntoa lisää. Näihin ja vanhasta kannasta vapautuneisiin pienasuntoihin 350 asiakasta. Lisäksi eston yksiköihin ja tukiasuntoihin 180 asutusta.

Asunnottomuuden vähentämisen ydinongelma ei ole asuntojen vaan sosiaali- ja terveystoimen resurssien puute. Kunnan vuokra-asuntoihin voitaisiin asuttaa nykyistä enemmän asunnottomia (priorisoimalla asunnottomia hakijoita esim. alle 20-vuotiaiden kotona asuvien nuorten kustannuksella), mutta asunnottomien päihde- ja mielenterveysongelmat ovat niin suuret, että lisäasuttaminen johtaisi asuinyhteisöjen segregoitumiseen = normaaliin vuokralaisten väsymiseen ja poismuuttoon.

Asunnottomien määrän väheneminen tuo korostetusti esiin sen, miten vaikeasti asutettava ryhmä muodostuu jäljelle jäävistä asunnottomista. On tarpeen myös pohtia, kuinka paljon ns. avohuollossa olevista on sellaisia, joiden elämä olisi ollut tai tulisi olemaan onnellisempaa ns. laitosasumisessa.

Helsinki on arvioinut tarkemmin eri asunnottomuusryhmät sen mukaan, kuinka heidän asuttamisensa pitäisi järjestää, jotta se onnistuisi. Asunnottomat on jaettu kolmeen ryhmään. Noin 3 500 yksinäisestä asunnottomasta lähes puolet (yli 1 600) kuuluu ryhmään, joka selviää arvion mukaan asuntola- tai laitosasumisessa – muutoin he olisivat kadulla; tähän ryhmään kuuluvat myös ne tuttavien ja sukulaisten luona asustavat, jotka eivät hae asuntopalveluja sosiaalitoimesta, vaan järjestävät itse asumisensa vva (vailla vakinaista asuntoa). Asunnottomista vajaa neljännes (yli 800) kuuluu arvion mukaan ryhmään, joka on asutettavissa tukiasuntoihin ja tukikoteihin. Kolmanteen ryhmään kuuluvat ne, jotka on asutettavissa normaaliin asuntokantaan; heitä on yksinäisistä asunnottomista arviolta vajaat 30 prosenttia (yli 1 000).

Kunnan vuoden 2003 aikana asuttamat asunnottomat:

900 (+300) yksinäistä, 250 (-50) perhettä

Espoo

Yksinäiset asunnottomat 446 (-83)

- näistä ulkona, ensisuojuissa yms. 35

- asuntoloissa yms. 87

- laitoksissa 99

- tilap. tuttavien ja sukulaisten luona 225

yksinäisistä asunnottomista naisia 71, nuoria 75, maahanmuuttajia 51

Asunnottomat perheet 23 (-)

- näistä maahanmuuttajia 5

Marraskuun 2003 loppuun mennessä kaupungin vuokra-asuntoihin oli asutettu 304 ja Y-säätiön asuntoihin 75 yksinäistä asunnottomia; koko vuoden osalta arvio yhteensä noin 400. Vuokra-asuntoja on ollut runsaasti tarjolla myös vapailla markkinoilla ja vuokrapyynnöt ovat alentuneet. Asuntoa vailla olevat työssäkäyvät ovat monissa tapauksissa saaneet ratkaistua nopeasti asunto-ongelmansa vapailla markkinoilla tarjolla olleiden asuntojen avulla. Vaikka asunnottomuus onkin vähentynyt, erilaisia päihde-, mielenterveys- ym. ongelmista kärsivien joukko vaikuttaa lisääntyneen. Näistä asunnottomia on vaikea asuttaa tavallisiin vuokra-asuntoihin ilman tukitoimintaa. Ilman tukitoimia asuminen voi asunnon saamisen jälkeen muodostua hyvin lyhytaikaiseksi.

Mielenterveys- ja päihdeongelmaisten asuttaminen ilman riittäviä tukitoimia ei onnistu. Espoon tämän hetken yksinäisistä asunnottomista noin puolet (226) on vain sosiaaliviranomaisten tiedossa, eivätkä he ole hakemassa kaupungin vuokra-asuntoa; näissä asunnottomissa on paljon vuokra-asunnosta hädettyjä.

Entistä suurempi osa asunnottomista on vaikeasti asutettavissa normaaleihin vuokra-asuntoihin monitahoisen ongelmataustan takia.

Kunnan vuoden 2003 aikana asuttamat asunnottomat:

400 (+80) yksinäistä, 85 (-30) perhettä

Vantaa

Yksinäiset asunnottomat 479 (+48)

- näistä ulkona, ensisuojuissa yms. 87

- asuntoloissa yms. 53

- laitoksissa 33

- tilap. tuttavien ja sukulaisten luona 306

yksinäisistä asunnottomista naisia 168, nuoria 154, maahanmuuttajia 7

Asunnottomat perheet 62 (+28)

- näistä maahanmuuttajia 2

Asunnottomia on asutettu mahdollisuuksien mukaan. Pakolaisten ja turvapaikan saaneiden virallisen perheen yhdistämisen kautta Suomeen tulleiden asuttamisessa ei ole asunnon saantiin liittyviä ongelmia. Ongelmana, pienten kohtuuhintaisten asuntojen puute. Niitä tarvitaan edelleen lisää, samoin eri tavoin tuettuja asumisratkaisuja.

Kunnan vuoden 2003 aikana asuttamat asunnottomat:

285(+35) yksinäistä, 25 (-85) perhettä

Muut kasvukeskukset

Turku

Yksinäiset asunnottomat 425 (-27)

- näistä ulkona, ensisuojuissa yms. 5

- asuntoloissa yms. 6

- laitoksissa 235

- tilap. tuttavien ja sukulaisten luona 179

yksinäisistä asunnottomista naisia 51, nuoria 72, maahanmuuttajia 10

Asunnottomat perheet 4 (-2)

Asunnottomat ohjattu hoito- ja huoltokoteihin ja osa asukkaista on saanut myöhemmin joko päihdehuollon tukiasunnon tai oman vuokra-asunnon. Päihdehuollon hoito- ja huoltokotien paikkaluku on laskenut 300:sta 274 paikkaan vuonna 2003.

Asunnottomuuskartoituspäivänä 17.11.2003 käyttöaste hoito- ja huoltokodeissa oli 82 %. Portaittainen asuttamisen malli (asuntolasta itsenäiseen asumiseen) on todettu päihdeongelmaisten osalta toimivaksi, mutta itsenäisen asumisen siirtymävaiheessa tarvitaan henkilökunnan lisäressurssointia, jotta asukkaan tukeminen arjen asioissa onnistuu. Seurakuntien kanssa tehtävä yhteistyö esim. vuokratästen hoitamiseksi on ennalta ehkäissyt asunnottomuutta

Väkivaltaisten päihdeongelmaisten asuttaminen on edelleen ongelmallista. Myös

lastenkodeista aikuisiksi tulevien nuorten asuttamisessa on ollut ongelmia, koska osalta puuttuu itsenäiseen asumiseen liittyviä asumisvalmiuksia. Asunnottomien mielenterveyskuntoutujien määrä on kasvussa. Heitä ei ole otettu mukaan tilastoihin. Tällä hetkellä heidän määränsä on noin 200. He eivät ole sairaanhoidon tarpeessa ja sijoittuvat yksityisiin hoitokoteihin.

Täysin ulkona majoilevien määrä on edelleenkin pysynyt vähäisenä. Nuorten alle 25-vuotiaiden asunnottomien määrä on kasvussa. Asukkaan tukeminen arjen ja asumisen asioissa ennalta ehkäisee asunnottomuutta (esim. sosiaalinen isännöinti). Turkuun pitäisi perustaa pienimuotoinen hoitokoti väkivaltaisille päihdeongelmallisille asiakkaille. Kohtuuhintaisia ja vaatimattomia asuntoja tulisi saada lisää. Sosiaalitoimessa sosiaalityön tukipalveluja saavalla on vuonna 2004 sosiaalitoimessa jokaisella oma sosiaalityöntekijä, joka vastaa palvelujen koordinoinnista. Tukipalveluja saavalle laadtaan asiakassuunnitelma, jonka toteutumista arvioidaan yhdessä asiakkaan kanssa.

Kunnan vuoden 2003 aikana asuttamat asunnottomat:

104 (+35) yksinäistä, 20 (+5) perhettä

Tampere

Yksinäiset asunnottomat 504 (-35)

- näistä ulkona, ensisuojoissa yms. 23
- asuntoloissa yms. 54
- laitoksissa 134
- tilap. tuttavien ja sukulaisten luona 293

yksinäisistä asunnottomista naisia 110, nuoria 112, maahanmuuttajia 5

Asunnottomat perheet 20 (+4)

- näistä maahanmuuttajia 1

Tilannetta on parantanut:

- Viinikanlahden ensisuojojan ja hoitokodin tukikoti 13 paikkaa. Ensisuojoissa paikkoja myös naisille.
- Lastussa olevat huume-kuntoutujille ja perheille tarkoitetut talot (asuntotimi osti ja välivuokrasi Lastulle). Lastussa vapaita paikkoja.
- yhteistyö asuntotoimen kanssa (mm. RAY-rahoitteinen tupatoiminta)
- sosiaalisen isännöinnin asunnot mm. VTS-kodeilta

Asuntoloita käytetään enenevässä määrin ns. hoidollisiin tarkoituksiin eli siellä on henkilöitä, jotka eivät selviä omassa asunnossaan tai oikeampi paikka olisi muu kuin päihdetyön asumispalvelut; esim. ikääntyneille ja paljon tukea ja apua tarvitseville vanhusten palvelut. Ikääntyvien palveluasuntotarvetta tulee helpottamaan Vuohenojan palvelutalo.

Nuorille huumeidenkäyttäjille (erityisesti ns. kaksoisdiagnoosipotilaille) ei ole ainakaan toistaiseksi sopivia asumispalveluratkaisuja tai omaa asumista tukevia asumisratkaisuja ...

Muuttoliikkeestä johtuen Tampereelle muuttaa myös vaikeasti asutettavia, joille sekä vuokrat ovat liian korkeat että muut vaateet vaikeasti täytettävissä.

Tilanne näyttää parantuneen aikaisemmista vuosista ja asuntoloissa on ollut muutama paikka vapaana lähes koko ajan. Uusien asuntoloiden ja tilapäismajoituspaikkojen rakentamiseen ei ole tällä hetkellä tarvetta.

Eri viranomaisten kesken tarvitaan edelleen moniammatillista yhteistyötä, mikä tukee asunnottomuuden ennaltaehkäisyä ja korjaamista (sosiaalinen isännöinti). Lisätuen tarvetta asunnon saaneilla päihdeongelmaisilla ja mielenterveysongelmaisilla varsinkin asumisen alkuvaiheessa.

Kunnan vuoden 2003 aikana asuttamat asunnottomat:

169 (-78) yksinäistä, 30 (+1) perhettä

Jyväskylä

Yksinäiset asunnottomat 120 (-33)

- näistä ulkona, ensisuojuissa yms. 35
  - asuntoloissa yms. 0
  - laitoksissa 31
  - tilap. tuttavien ja sukulaisten luona 54
- yksinäisistä asunnottomista naisia 24, nuoria 19, maahanmuuttajia 1

Asunnottomat perheet 1 (+1)

Jyväskylän Katulähetykselle valmistui 24-asuntoinen puolimatkan koti asunnottomille. katulähetys osti Senaattikiinteistöltä 11-asuntoisen kerrostalon asunnottomien tukiasuntokäyttöön. Katulähetykselle vuokrattiin 22-asuntoinen kiinteistö asunnottomien asuttamista varten. Toiminta alkoi joulukuussa ja pääsee kunnolla käyntiin vuoden 2004 alkupuolella.

Asunnottomien määrä on vähentynyt, mutta vaikeimmin asutettavien ryhmä on kasvanut. Joudumme miettimään, miten asiaan saataisiin seudullisen yhteistyön kautta parannusta toteuttamalla tälle ryhmälle asumispalveluja.

Kunnan vuoden 2003 aikana asuttamat asunnottomat:

32 (-25) yksinäistä, 5 (-8) perhettä

Kuopio

Yksinäiset asunnottomat 180 (+33)

- näistä ulkona, ensisuojuissa yms. 22
  - asuntoloissa yms. 11
  - laitoksissa 101
  - tilap. tuttavien ja sukulaisten luona 46
- yksinäisistä asunnottomista naisia 40, nuoria 72

Asunnottomat perheet 0 (0)

Verkostoitunut erityisryhmien asumisen työryhmä on kyennyt toimintavuosinaan löytämään sopivia vaihtoehtoja useimmille vankilasta vapautuneille asunnottomille, päihteiden käyttäjille ja aikaisempien asumishäiriöiden vuoksi ongelmiin joutuneille. On esim. rakennettu 7 huoneistoa käsittävä talo päihdenaisille, talo on aloittanut toimintansa 3.11.2003. Usein on käytetty erilaisia tukiasumismuotoja eli räätälöityjä asumispalveluja. Työryhmässä on käsitelty myös nuorten asumisongelmia. Tukitoimia on vaikeaa saada riittävästi.

Moniongelmaisuus lisääntyy, samalla lisääntyvät asunto-ongelmat ja myös asunnottomuus pakosta tehtävien häätöjen vuoksi. Tähän kehitykseen on välttämätöntä vastata verkostoituneen viranomaistyön ja kolmannen sektorin toimijoiden yhteistyön avulla etsimällä ja löytämällä uusia työtapoja ja

ratkaisumalleja. Ellei tässä onnistuta, asunnottomuuden kasvua on vaikea hillitä. Erityispalveluja tarvitaan lisää ja ”matalan kynnyksen” asumista, jossa on mukana vahvaa tukitoimintaa.

Kunnan vuoden 2003 aikana asuttamat asunnottomat:

90 (+39) yksinäistä, 5 (-2) perhettä

Oulu

Yksinäiset asunnottomat 103(-75)

- näistä ulkona, ensisuojuissa yms. 30
  - asuntoloissa yms. 20
  - laitoksissa 23
  - tilap. tuttavien ja sukulaisten luona 30
- yksinäisistä asunnottomista naisia 12, nuoria 20

Asunnottomat perheet 2 (+2)

Kaupungin suoraan omistamien ja vuokrataloyhtiöiden asuntoihin sijoitetaan myös yksinäisiä asunnottomia normaalin asunnonjaon puitteissa.

Luovuttu päihdehuollon huonokuntoisista tukiasunnoista ja hankittu/vuokrattu tilalle ”normaaleja” mukavuuksilla varustettuja asuntoja. Ohjattu ja valvottu asuminen onnistuu parhaiten. Päihteiden käyttäjät ovat entistä huonokuntoisempia, jolloin tuen tarve on suuri. Rajut asumisen häiriöt estävät asunnon saannin muilta vuokra-asuntojen omistajilta.

Osalta asunnottomista puuttuu kokonaisvaltainen elämäntilanne, eivätkä he kykene asumaan ilman perushoivaa. Lähitulevaisuudessa joudutaan perustamaan päihdeongelmallisille ympärivuorokautisesti valvottu yksikkö

Kunnan vuoden 2003 aikana asuttamat asunnottomat:

64 (-54) yksinäistä, 5 (-32) perhettä

Muut kaupungit

Lahti

Yksinäiset asunnottomat 305 (-20)

- näistä ulkona, ensisuojuissa yms. 30
  - asuntoloissa yms. 150
  - laitoksissa 45
  - tilap. tuttavien ja sukulaisten luona 80
- yksinäisistä asunnottomista naisia 40, nuoria 40, maahanmuuttajia 10

Asunnottomat perheet 30 (-20)

- näistä maahanmuuttajia 6

Asuntoloista ei ole kovin hyvin kyetty asuttamaan henkilöitä normaaleihin asuntoihin, vaikka tähän on pyritty. Tarvittavia tukipalveluja ei pystytä tarpeeksi tarjoamaan, mikä vaikeuttaa asumisen onnistumista. Soveltuvia asumisvaihtoehtoja ei ole tarjolla riittävästi, sillä tavanomainen kerrostaloasuminen ei useinkaan onnistu.

Asunnottomuuden ongelmaan on nyt Lahdessa paneuduttu eri tavoin: Osana kaupungin asuntopoliittisia linjauksia on tänä keväänä valmistunut asunnottomuusraportti, jonka toimenpide-esitysten pohjalta asiassa pyritään etenemään pienin käytännön askelin lähinnä tiivistämällä yhteistyötä kaupungin

asunto- ja sosiaaliviranomaisten sekä vuokratalo-omistajien välillä. Jokaiselle asunto-ongelmalliselle pyritään etsimään räätälöity ratkaisu. Päijät-Hämeen Sosiaalipsykiatrinen säätiö toteuttaa RAY:n rahoittamaa tutkimusta, jossa selvitetään psykiatristen potilaiden tukiasumisen onnistumista ja kehittämistä kohti normaaliasumista. Lisäksi Lahden Kadunmiehet ry – niminen vapaaehtoisjärjestö on toteuttanut laajoja projekteja yöpaikan järjestämiseksi asunnottomille. Toiminta on toistaiseksi varsin suunnittelematonta ja sen tulevaisuus on epävarma ilman pysyvää rahoitustukea.

Asunnottomuus on hyvin monitahoinen ja moniselitteinen käsite. Itse asunnottomuuden määritelmä herättää jo keskustelua. Jos henkilö on kykenemätön itsenäiseen asumiseen, kuten tilanne yhä useammin on, ei häntä voitane kohtuudella luokitella asunnottomaksi jos hän kuitenkin asuu jossain valvotussa ja epäitsenäisessä asunnossa. Moniongelmaisten ihmisten auttaminen ja asuttaminen vaatii yhteiskunnalta suuria resursseja, joita ei useinkaan ole tarjolla. Asumisen tukipalveluja tulisi voida lisätä ja monipuolistaa.

Asunnottomuuden määrä ei ole Lahdessa kasvussa, mutta sen luonne on viime vuosina selvästi muuttunut. Ongelman pääydin ei ole asuntojen puute vaan henkilön omien resurssien puute itsenäiseen ja vastuulliseen asumiseen. Tässä tilanteessa tarvitaan myös vastaantuloa vuokrataloilta ja kunnan viranomaisilta. Lahden asunnottomuusraportissa on esitetty keinoja vuokratalojen asukasvalintakynnyksen alentamiseksi sekä toisaalta myös häätöjen ehkäisemiseksi. Monilla henkilöillä asuminen onnistuu kevyin tukitoimin ja asumisneuvonnan avulla. Ns. sosiaalista isännöintiä pyritään kehittämään, Lahden Talot Oy:llä toimii jo asukasisännöitsijä. Itsenäiseen asumiseen kykenemättömille pyritään etsimään asumisratkaisu muualta kuin vuokratalosta. Yhteiskunnan tuki asunnottomuuden vähentämiseksi tulisi suunnata enemmän tukipalvelujen tarjoajille eikä niinkään asuntojen omistajille.

Kunnan vuoden 2003 aikana asuttamat asunnottomat:

80 (-) yksinäistä, 15 (-) perhettä

Joensuu

Yksinäiset asunnottomat 179 (+17)

- näistä ulkona, ensisuojoissa yms. 0

- asuntoloissa yms. 0

- laitoksissa 92

- tilap. tuttavien ja sukulaisten luona 87

yksinäisistä asunnottomista naisia 53, nuoria 36, maahanmuuttajia 3

Asunnottomat perheet 3 (-3)

On neuvoteltu vuokrataloyhtiöiden kanssa, jos asukkailla on ollut rästejä tai häiriöitä. On ohjattu hakemaan yksityisiltä markkinoilta asuntoja. On neuvottu ja opastettu asunnottomia, tarjottu asuntola- ja hoitopaikkoja, ohjattu hakemaan tukiasuntoja. Asuttaminen on onnistunut parhaiten, jos hakija on motivoitunut ja oma-aloitteinen. On avustettu vuokratästeissä ja tehty yhteistyötä seurakunnan ja SPR:n kanssa. Häiriökäyttäytyminen ja vuokratästit ovat lisääntyneet. Syrjäytyminen yhteiskunnasta ja säännöistä, jotka liittyvät asumiseen on lisääntynyt. Vastaavasti myös kaupungin vuokrataloyhtiöiden suhtautuminen rästeihin ja häiriöihin on kiristynyt. Joustavuutta ja sosiaalista vastuuta tarvitaan myös muilta osapuolilta kuin sosiaalitoimelta. Asunnottomuus on valitettavasti kasvussa. Tukiasuntoja tarvitaan lisää. Tämä edellyttää, että tukea ja valvontaa on riittävästi. Tarvitaan sosiaalisen isännöinnin toiminnan tehostamista. Yömajan perustaminen voi olla perusteltua, jos riittävät

resurssit saadaan.

*Kunnan vuoden 2003 aikana asuttamat asunnottomat:
143 (+68) yksinäistä, 17 (+7) perhettä*

Lappeenranta

Yksinäiset asunnottomat 105 (-16)

- näistä ulkona, ensisuojuissa yms. 4
  - asuntoloissa yms. 33
  - laitoksissa 11
  - tilap. tuttavien ja sukulaisten luona 57
- yksinäisistä asunnottomista naisia 8, nuoria 22

Asunnottomat perheet 0 (-3)

Lappeenrannassa toiminut ”Asumistyöryhmä” jätti 8.8.2002 kaupunginhallitukselle ehdotuksen toimenpiteiksi asunnottomuuden vähentämisestä. Ehdotuksia mm.

”asunnottomien valmennuskeskus” sekä ennalta ehkäisevään työhön on vuokrataloyhtiö palkannut asukaskuraattorin. Kaupungin vuokrataloyhtiö ja eräät toiset vuokranantajat ovat vuokranneet asuntoja asunnottomille.

Osalla asunnottomista on vaikeuksia itsenäisessä asumisessa. Asunnottomuudesta uhkaa muodostua elämäntapa. Asunnottomille soveltuvia pientaloja tulee myyntiin jonkin verran, mutta moni talon korjaamisesta kiinnostunut kaupunkilainen ”kilpailee” kaupungin kanssa samasta kohteesta (”tarjouskilpailu”).

Asunnottomuuden ehkäisemiseksi ja vähentämiseksi tarvitaan monipuolisia toimenpiteitä: tukihenkilöt, pientalot = ”mummon mökit”, kohtuuhintaisten vuokra-asuntojen tarjonta jne.

*Kunnan vuoden 2003 aikana asuttamat asunnottomat:
65 (-5) yksinäistä, 3 (+3) perhettä*

Asunnottomat 1987 - 2003

	Ulkona, tilap.suoj., asuntoloissa	Laitoksissa	Tilap. tuttavien ja sukul. luona	Yksinäiset asunnottomat yhteensä	Asunnottomat perheet
1987	4 700	4 760	7 650	17 110	1 370
1988	4 400	4 000	7 600	16 000	1 200
1989	4 170	4 400	7 620	16 190	870
1990	3 610	3 690	7 950	15 250	800
1991	3 370	3 340	7 390	14 100	700
1992	3 030	3 030	6 820	12 880	570
1993	2 560	2 410	6 700	11 670	250
1994	1 760	2 170	6 630	10 560	380
1995	1 710	2 110	6 610	10 430	560
1996	1 720	2 110	5 780	9 610	360
1997	1 720	2 450	5 650	9 820	600
1998	1 770	2 350	5 870	9 990	820
1999	1 750	2 390	5 850	9 990	780
2000	1 790	2 420	5 790	10 000	780
2001	2 160	2 080	5 720	10 000	780
2002	2 060	2 080	5 420	9 560	770
2003	1 990	1 640	4 560	8 190	420

Vaikeimmat asunnottomuuskunnat 2003

		Muutos 2002-2003
Helsinki	3515	-1085
Tampere	504	-35
Vantaa	479	+48
Espoo	446	-83
Turku	425	-27
Lahti	305	-20
Kuopio	180	+33
Joensuu	179	+17
Jyväskylä	120	-33
Lappeenranta	105	-16
Oulu	103	-75

Lähde: Kuntien asuntomarkkinaselvitykset

Asunnottomat 2003 (15.11.2003) kasvukeskuksissa ja muualla maassa

Kunta Alue	Yksinäiset asunnottomat					Yksinäiset asunnott. yhteensä	Muutos 2002-2003	Yksinäisistä asunnottomista			Asunnottomat perheet ja parisk.	
	Ulkona, porras- huon., ensisuo- j.	Asuntoloissa, majoitusliikk.	Laitoksissa	Vapaut.vangit joilla ei ole as.	Tilap. tutt. ja sukul.luona			2003	maahan- muutt.	maahan- muutt.	maahanmuutt.	Näistä
Espoo	35	87	79	20	225	446	-83	71	75	51	23	5
Helsinki	100	930	350	35	2100	3515	-1085	750	550	150	230	60
Vantaa	87	53	25	8	306	479	48	168	154	7	62	2
Kauniainen	0	0	0	0	4	4	4	1	0	0	0	0
PKS yht.	222	1070	454	63	2635	4444	-1116	990	779	208	315	67
<i>% koko maasta</i>	<i>44,0</i>	<i>72,2</i>	<i>34,7</i>	<i>18,7</i>	<i>57,8</i>	54,3		<i>62,9</i>	<i>50,0</i>	<i>85,6</i>	75,9	<i>84,8</i>
PKS:n lähialue *	45	42	47	32	245	411	-35	51	85	0	11	3
Turku	5	6	225	10	179	425	-27	51	72	10	4	0
Tampere	23	54	124	10	293	504	-35	110	112	5	20	1
Jyväskylä	35	0	20	11	54	120	-33	24	19	1	1	0
Kuopio	22	11	70	31	46	180	33	40	72	0	0	0
Oulu	30	20	18	5	30	103	-75	12	20	0	2	0
Yhteensä	115	91	457	67	602	1332	-137	237	295	16	27	1
KASVUKESK. yht.	412	1218	982	178	3677	6467	-1284	1320	1231	224	363	71
<i>% koko maasta</i>	<i>81,7</i>	<i>82,2</i>	<i>75,1</i>	<i>52,8</i>	<i>80,7</i>	79,0		<i>83,9</i>	<i>79,0</i>	<i>92,2</i>	87,5	<i>89,9</i>
Muu maa	92	264	325	159	879	1719	-91	254	327	19	52	8
KOKO MAA	504	1482	1307	337	4556	8186	-1375	1574	1558	243	415	79

* **PKS:n lähialue:** Hyvinkää, Järvenpää, Kerava, Kirkkonummi, Lohja, Mäntsälä, Nurmijärvi, Porvoo, Riihimäki, Sipoo, Tuusula ja Vihti

Koko maasta tiedot puuttuvat 17 kunnasta, jotka ovat enimmäkseen pieniä kuntia.

Lähde: Valtion asuntorahasto, Kuntien asuntomarkkinaselvitykset

31.12.2003

Vuoden 2003 omapääomamyönnöt asunnottomille

Valtuutta käytettävissä yhteensä 8,4 milj. euroa

Hakija	Asuntoja	Euroa
Uudisrakennukset		
Espoonkruunu Oy, Haapaniemi	30	300 000
Espoonkruunu Oy, Haapaniemerinne	20	200 000
Helsingin kaupunki, Kumpulan Kiinteistöt Oy	5	50 000
Helsingin kaupunki, Pihlajiston Kiinteistöt Oy	5	50 000
Helsingin kaupunki, Kumpulan Kiinteistöt Oy	15	150 000
Helsingin kaupunki, Jakomäen Kiinteistöt Oy	15	150 000
Helsingin kaupunki, Jakomäen Kiinteistöt Oy	10	100 000
Helsingin kaupunki, Jakomäen Kiinteistöt Oy	15	150 000
Helsingin kaupunki, Pihlajiston Kiinteistöt Oy	15	150 000
Y-Säätiö, Kiinteistö Oy Rauman Eteläkatu 7	11	93 500
Y-Säätiö, Kiinteistö Oy Vantaan Keltamokoti	9	90 000
Kiinteistö Oy Oulun Peltokurki	5	42 500
Kiinteistö Oy Oulun Peltokurki	5	42 500
Espoonkruunu Oy, Myötätuulenkuja	30	300 000
VAV Asunnot Oy, Kiinteistö Oy Vantaan Mäyräkuja 4	10	100 000
VAV Asunnot Oy, Kiinteistö Oy Vantaan Mäyräkuja 6	10	100 000
Sininahasäätiö, Puolimatkan koti Myrri, Vantaa	1	10 000
	Yhteensä	211 2 078 500

Vanhojen asuntojen hankinta

Oy Helsingin Asuntohankinta Ab	79	790 000
Y-Säätiö, Helsinki	33	330 000
Y-Säätiö, Vantaa	1	10 000
Y-Säätiö, Espoo	7	70 000
Y-Säätiö, Porvoo	1	8 500
Y-Säätiö, Tampere	2	17 000
Jyväskylän Katulähetys ry.	12	102 000
Kiinteistö Oy Y-Asunnot, As.Oy Helsingin Tiirismaantie 1	30	300 000
Kiinteistö Oy Y-Asunnot, As Oy Helsingin Saniastie 1	15	150 000
Kiinteistö Oy Y-Asunnot, As Oy Vantaan Merihaukka	45	450 000
Kiinteistö Oy Y-Asunnot, As Oy Vantaan Kimmon-Salpa	46	450 000
Vantaan kaupunki	8	80 000
Liedon kunta	1	8 500
	Yhteensä	280 2 766 000

Kaikki yhteensä 491 4 844 500

Vuonna 2004 ilmestyneet selvitykset

1	ARA-tuotanto vuonna 2003	11.2.2004
2	Arava- ja korkotukilainoitettujen asuntojen vuokrat vuonna 2003 asuntomarkkinakyselyn mukaan	16.2.2004
3	Omistusasuntojen korkotukilainojen korkomarginaalit vuonna 2003	25.2.2004
4	Kunnallistekniikan rakentamisavustukset vuonna 2003	2.3.2004
5	Arava-asuntomarkkinat vuonna 2003	2.3.2004
6	Asunnottomat 2003	19.4.2004